

Žrtev montiranega procesa

Geodet in politik Stane Oswald se je rodil **11. avgusta 1907** v Ljubljani. Leta 1936 je diplomiral na Tehniški fakulteti v Ljubljani. Na ljubljanski univerzi je leta 1927 postal predsednik Kluba svobodnih akademikov, leta 1932 pa urednik glasila Rdeči signali. Zaradi suma komunistične propagande je bil večkrat zaprt in spomladi 1941 interniran. Med 2. svetovno vojno so ga odpeljali v taborišče Dachau, od koder je bil novembra 1942 odpuščen. Delal je kot geometer na Tirolskem, nato je bil v 14. diviziji vodja odseka za zveze ter v glavnem štabu NOV in POS načelnik

DEMOKRACIJA • 32/XVIII • 8. avgust 2013

pogajanjih z Narodnim odborom za Slovenijo postal kot armadni general formalni poveljnik Slovenske narodne vojske. Leta 1949 je emigriral v ZDA in se v Clevelandu preživljal kot tovarniški delavec.

Med prvo svetovno vojno je bil na soški fronti, v letih 1918–19 poročnik jugoslovanske vojske v bojih za slovensko severno mejo. Leta 1926 je končal Visoko vojaško akademijo v Beogradu. V letih 1936–39 je bil jugoslovanski vojaški ataše v Atenah in do začetka vojne 1941 v generalštabu. Italijanske oblasti so ga v Ljubljani aretirale leta 1942 in ga internirale. Spomladi 1943 je postal pomočnik komandanta četniškega gibanja v Sloveniji in tudi član ilegalnega Vojnega sveta Prostovoljne protikomunistične milice. Po kapitulaciji Italije ga je za nekaj mesecev zaprl tudi gestapo.